

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/114/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119206317
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119206317.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Evou Širilovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpeného kolíznym a procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., dieťa rodičov: matky E. V., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom D., t. č. na neznámom mieste a otca G. J., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom P. I. XXX, o návrhu otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky k maloleťmu dieťaťu, takto

rozhodol:

Matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého D. J. sumou 85,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od 01.07.2019, čím sa zvyšuje jej doterajšia vyživovacia povinnosť zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 85,- eur mesačne.

Dlh na výživnom pre maloletého D. za obdobie od 01.07.2019 do 31.01.2020 vo výške 393,47 eur sa matka maloletého dieťaťa zaväzuje splácať v pravidelných mesačných splátkach k rukám otca vo výške 16,40 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, ak sa matka dostane do omeškania s úhradou čo i len jednej splátky.

Týmto sa v časti výživného zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/187/2016-107 zo dňa 03.11.2017.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.07.2019 sa otec domáhal zvýšenia vyživovacej povinnosti matky k mal. D. z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného podstatne vzrástli náklady spojené s jeho výchovou a maloletý od septembra 2019 začal navštevovať materskú školu. Na pojednávaní otec uviedol, že žije u rodičov v rodinnom dome, žiadnu nehnuteľnosť ani majetok väčšej hodnoty nevlastní. Starý otec maloletého je v súčasnosti na liečení, poberá dôchodok 310,- eur mesačne, stará matka maloletého poberá dôchodok 200,- eur. Otec prispieva rodičom na plyn, TV a internet cca 120,- eur mesačne. Stravu do domácnosti nenakupuje. Platí si životné poistenie 18,- eur mesačne. Je zamestnaný vo firme N. priamo v P. I.. Jeho čistý mesačný príjem predstavuje cca XXX,- eur. Matka súdom určené výživné neplatí, otec poberá náhradné výživné vo výške 28,79 eur a prídavok na dieťa vo výške 24,34 eur. Žiadne iné príjmy nemá.

2. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 15.01.2020 sa matka nezúčastnila. Návrh otca a predvolanie mala doručené v súlade s § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Svoju neúčast' neospravedlnila, nežiadala ani o odročenie z dôležitého dôvodu, a preto súd uskutočnil pojednávanie v jej neprítomnosti.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že návrh otca je dôvodný a odporučil súdu tomuto návrhu v plnom rozsahu vyhovieť, nakoľko otec spĺňa podmienky pre vyplácanie náhradného výživného. Navrhol súdu zvýšiť výživné na mal. D. na sumu 85,- eur mesačne.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, prečítaním listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu, pričom zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/187/2016-107 zo dňa 03.11.2017, bol mal. D. zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka bola povinná prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2017 a vykonateľnosť dňa 14.12.2017. V čase tejto poslednej úpravy výživného mal. D. mal takmer X roky, nenavštevoval žiadne zariadenie, otec mu zabezpečoval celodennú starostlivosť. Otec maloletého poberal rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur mesačne, prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne, privyrábal si aj brigádne. Majetkové, zárobkové a sociálne pomery matky súd zistené nemal.

6. Matka sa zdržiava v súčasnosti na neznámom mieste, ani otec nevie, kde sa nachádza, nie je s ňou v kontakte, o maloletého sa nezaujíma, nenavštevuje ho. Súdu sa podarilo zistiť len to, že matka sa zdržiavala v komunite ľudí bez domova v okolí železničnej stanice P. v opustenom dome, koncom roka 2019 sa mala zdržiavať niekde v Českej republike. Lustráciou v súdnom manažmente na tunajšom súde bolo zistené, že voči matke maloletého bolo vedené trestné konanie pre prečin zanedbania povinnej výživy pod sp. zn. 3T/11/2019. Vec bola právoplatne skončená trestným rozkazom, na základe ktorého bola matka podmienene odsúdená na odňatie slobody na 3 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 roka do 25.04.2020. Z oznámení Sociálnej poisťovne a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny mal súd za preukázané, že matka nepoberala žiadne dávky v nezamestnanosti, ani iné obdobné sociálne alebo štátne dávky.

7. Otec maloletého je slobodný, žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí sú obaja na dôchodku. Je zamestnaný s čistým mesačným príjmom cca XXX,- eur. Okrem toho pobera aj prídavok na dieťa. Rodičom prispieva na plyn, TV a internet cca 120,- eur mesačne. Okrem toho si platí životné poistenie 18,- eur mesačne.

8. Mal. D. má X rokov a navštevuje MŠ v P. I.. Poplatok za stravu v materskej škole je 27,60 eur mesačne, poplatok za materskú školu je 10,- eur mesačne. Chodí na logopédiu v škôlke. Maloletý navštevuje krúžok karate, s čím sú spojené len výdavky na dopravu. Maloletý nie je dispenciarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii, jeho zdravotný stav je dobrý. Má veku primerané potreby.

9.1. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

9.2. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9.3. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9.4. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9.5. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

9.6. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

9.7. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

10. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

11. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vyživovacia povinnosť matky k mal. D. bola naposledy upravená vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Trenčín v roku 2017. Potom vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 26 ZoR súd porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia so súčasným stavom dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého, ako aj na strane otca.

12. Po zhodnotení zmeny na strane mal. D. mal súd z výsluchu otca za preukázané, že v súvislosti s jeho vekom ako aj z dôvodu rastu životných nákladov došlo k zvýšeniu nákladov na uspokojenie jeho základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie. K podstatnej zmene pomerov na strane mal. D. došlo aj z dôvodu, že od septembra 2019 navštevuje materskú školu, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Nárast odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré už navštevuje materskú školu, možno nepochybne považovať za zmenu pomerov, ktorá si vyžaduje zvýšenie výživného.

13. Čo sa týka zmeny pomerov na strane rodičov, súd mal za preukázané, že počet vyživovacích povinností u oboch rodičov zostal - obaja rodičia majú iba vyživovaciu povinnosť k mal. D.. Otec je súčasnosti už zamestnaný, jeho príjem je vo výške XXX,- eur. Stále žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým už však prispieva mesačne sumou 120,- eur. Majetkové, zárobkové a sociálne pomery matky sa súdu ani teraz nepodarilo zistiť. Matka súdom určené výživné v minimálne výške neplatí a otec od Úradu práce poberá náhradné výživné. Matka má 24 rokov, nie je práceneschopná a súd nezistil dôvody, ktoré by jej bránili riadne prispievať na výživu mal. D.. S poukazom na takto zistené pomery účastníkov, ako aj vzhľadom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka má súd za to, že návrh otca na zvýšenie výživného je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd mal za preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov, a to predovšetkým na strane mal. D., ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného v zmysle návrhu otca, s účinnosťou od mesiaca, v ktorom otec maloletého podal návrh na zvýšenie výživného na tunajšom súde.

14. V súvislosti so zvýšením vyživovacej povinnosti matky k mal. D. v zmysle rozsudku, vznikol matke dlh na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.07.2019 do 31.01.2020 vo výške 393,47 eur, ktorú sumu súd povolil matke splácať v splátkach po 16,40 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok tak, aby bol tento dlh vyrovnaný do 24 mesiacov.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde, s výnimkou matky a kolízneho opatrovníka, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali do zápisnice súdu. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.